

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

2021

Personligt Ombud Värmland är en länsövergripande verksamhet, med tio ombud och en verksamhetschef och samtidigt ombud (tio årsarbetare), fördelade på fyra geografiskt indelade områden, med två ombud i varje område förutom i centrala området där det är tre ombud och en verksamhetschef i kombination med ombudsarbete. Verksamheten har bedrivits i nuvarande organisationsform sedan år 2002, där Karlstad kommun, Arbetsmarknad och socialförvaltningen (Vuxenavdelningen) är huvudman för verksamheten. Majoriteten av Värmlands kommuner har upprättade avtal om huvudmannaskap och finansiell fördelning av kostnader utifrån befolkningsunderlag 18 år och äldre.

Verksamhetsberättelsen redogör för föregående års verksamhet.

Innehållsförteckning

Verksamhet.....	2
Målgrupp	2
Syftet med Personligt Ombud	3
Mål och målpuppfyllelse.....	3
100 % av de som besvarar verksamhetens avslutsenkät skall vara nöjda.....	3
Minst fyra myndigheter/verksamheter ska få information om Personligt Ombud varje år	4
Verksamheten ska bidra till en bättre miljö.....	5
Verksamheten Personligt Ombud ska vara en attraktiv arbetsplats.....	5
Årsredovisning 2021	7
Antal klienter	7
Åldersfördelning kommunvis	9
Åldersfördelning samtliga kommuner 2012-2021	9
Könsfördelning	10
Resursfördelning per kommun	11
Diagnosgrupper	12
Uppdrag	12
Bokslut 2021	14
Fortbildning.....	15
Viktiga händelser	16
Statistik/hinder och brister.....	16
Digitalisering	16
Ledningsgrupp	16
Samsyn.....	16
Chefsnätverk.....	17
Områdesgrupper	17
Länssamverkan	17
Nationell samverkan	18
Sociala medier samt hemsidan.....	18
Pandemin fortsätter sätta prägeln.....	18
Framtiden.....	18

Verksamhet

Länsverksamheten är indelad i fyra områden med fyra basorter:

- Centrala (Karlstad, Forshaga, Grums och Kil)
- Norra (Torsby, Sunne, Hagfors och Munkfors)
- Västra (Arvika, Eda, Säffle och Årjäng)
- Östra (Kristinehamn, Filipstad och Storfors)

Verksamheten styrs av en ledningsgrupp bestående av Verksamhetschef Personligt Ombud, kommunala chefer från de fyra områdena, avd. chef Vuxenavdelningen i Karlstad, representant från Region Värmland område öppenvård samt primärvård, representant från Försäkringskassan Värmland och Arbetsförmedlingen. Från intresseorganisationerna finns representant för Riksförbundet social och mental hälsa (RSMH), Föreningen för psykiatriskt samarbete (FPS), Autism och Aspergerföreningen. Ledningsgruppen leds av Socialdirektören för Arbetsmarknads- och socialförvaltningen – Karlstad.

Ledningsgruppen träffas fyra gånger om året, två halvdagar och två heldagar då också alla ombud är med.

Verksamheten regleras utifrån förordningen SFS 2013:522.

Målgrupp

Personligt Ombud riktar sig till personer (18 år och äldre) med psykisk funktionsnedsättning, som innebär:

- Betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden
- Ha sammansatta och omfattande behov av vård, stöd och service, rehabilitering och sysselsättning
- Behov av långvariga kontakter med socialtjänst, primärvård och den specialiserade psykiatrin och andra myndigheter.

Syftet med Personligt Ombud

Personligt Ombud ska utifrån den enskildes behov och önskemål, verka för att målgruppen får sina behov och lagstadgade rättigheter tillgodosedda. Syftet med verksamheten Personligt Ombud är att den enskilde får:

- En ökad och jämlik delaktighet i samhället
- Ges möjligheter att leva ett mer självständigt liv och få en förbättrad livssituation genom rehabilitering/habilitering
- Ges möjligheter att få tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service på jämlika villkor samt rättshjälp, rådgivning och annat stöd utifrån sina egna önskemål och behov, Personligt Ombud är ”stöd till stödet” d vs en sluss vidare till utbudet i det offentliga
- Verka för att myndigheter, kommuner och landsting samverkar utifrån den enskildes behov och önskemål
- Uppmärksamma och ge underlag till åtgärder som kan förebygga brister som kan vara ett hinder till att den enskilde får tillgång till samhällets utbud av vård, stöd och service.

Mål och måluppfyllelse

100 % av de som besvarar verksamhetens avslutsenkät skall vara nöjda

Utifrån följande:

1. Tillgängligheten/bemötandet och samarbetet
2. Upprättade kontakter med vård/stödsystemet samt en förbättrad samverkan
3. Har kontakten med Personligt Ombud lett till en positiv förändring utifrån livssituation och har de uppsatta målen uppnåtts?

Verksamheten har under 2021 valt att förändra verksamhetens avslutsenkät, där svarsalternativen delvis har minskats, frågorna ställs lite annorlunda och mer konkret. Vi har dessutom valt att byta IT verktyg för avslutsenkäten för att uppnå en enklare hantering samt för att uppnå en säkerställd anonymitet för den enskilde. Syftet med förändringarna är att förenkla hanteringen med avslutsenkäten, skapa mer relevanta svarsalternativ som är mer konkreta och begripliga med slutmålet att höja antalet besvarade avslutsenkäter som är viktiga för att mäta och säkerställa en god kvalitet på stödet från Personligt Ombud.

Den nya hanteringen inleddes 2021-06-01. Verksamheten har sedan detta datum fått in 13 svar och skickat ut 25 enkäter, vilket således påvisar att ca hälften av de som erhållit enkäten har besvarat den. Detta är en relativt stor ökning jämfört med föregående helår då ca 22% besvarat enkäten. Från den 1/8 till och med 31/12 har 34 klienter avslutats i verksamheten, 11 av dessa är så kallade ”avbrutna kontakter”, vilket innebär att kontakten av olika orsaker har upphört utan formellt avslut. En rimlig slutsats är att de som fått ett formellt avslut är de som i

stor utsträckning svarat på enkäten. Av de 25 som fått enkäten tillhands är 9 avbrutna kontakter.

Nedan redovisas ”nöjdheten” hos de som besvarat enkäten. Enkäten innehåller tre svarsalternativ på de frågor som ställs JA, NEJ och TILL VISS DEL, en av frågeställningarna innehåller dessutom svarsalternativet EJ AKTUELLT, i redovisningen nedan redogörs JA och TILL VISS DEL gemensamt då det anger en ”positiv” riktning, TILL VISS DEL kan avläsas inom parentes:

1. Tillgängligheten/bemötandet och samarbetet

- 100 % upplever god tillgänglighet (23,1)
- 100 % upplever sig fått ett bra bemötande (15,4)
- 100 % upplever att gott samarbete kopplat till aktuella uppdrag (23,1)
- 92,3 % upplever att den enskilde tillsammans med sitt ombud har fullföljt aktuella uppdrag, 7,7 % att det inte genomförts (23,1)

2. Upprättade kontakter med vård/stödsystemet samt en förbättrad samverkan

- 100 % upplever att samarbetet med Personligt Ombud inneburit att kontakt har skapats med rätt vård/stödinsats inom exempelvis kommun eller region (23,1)
- 100 % upplever att kontakten med Personligt Ombud lett till att aktuella myndigheter/instanser samverkar ”bättre” utifrån önskemål och behov (46,2)

3. Har kontakten med Personligt Ombud lett till en positiv förändring utifrån livssituation och har de uppsatta målen uppnåtts?

- 100 % upplever en positiv förändring av livssituation under kontakten med Personligt Ombud (38,5)
- 100 % av de som besvarat enkäten anger att de skulle rekommendera Personligt Ombud till andra. (0)

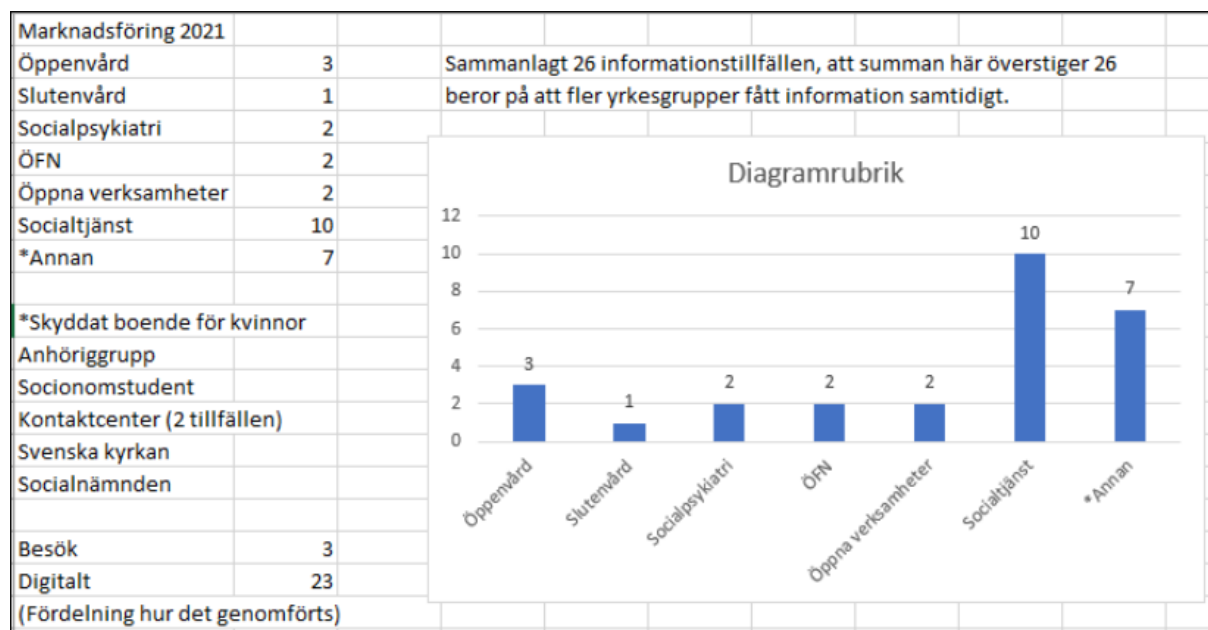
Ovanstående resultat påvisar tydligt att det finns en nöjdhet i kontakten med Personligt Ombud, det finns utifrån målsättningen en utvecklingspotential. Att ca 50% av de som erhållit enkäten valt att svara är ett stort steg mot en positiv utveckling då det ger en möjlighet att kunna analysera och dra olika slutsatser med målet att alltid arbeta för en kvalitativt god verksamhet för de verksamheten finns till för. Målet framåt är att fortsätta med en hög svarsfrekvens på våra avslutenkäter.

Minst fyra myndigheter/verksamheter ska få information om Personligt Ombud varje år

Verksamheten har sedan augusti 2020 genomfört en riktad satsning avseende information och marknadsföring, en satsning som fortgått fram till och med mitten av hösten 2021. Genom detta har fler verksamheter nåtts och en dialog har möjliggjorts kring Personligt Ombuds uppdrag, målgrupp och situation. Vi tog i verksamheten ett gemensamt beslut under hösten 2021 att permanenta upplägget med att ett ombud i verksamheten skall ha ett utökat ansvar avseende information och marknadsföring med tillägget att två Ombud delar detta ansvar. Grunden för beslutet vilar i en utvärdering verksamheten genomfört där det framkommer flera fördelar med att ansvaret ligger på två medarbetare, dels visar det sig att det blir tydligare och ger mer likvärdig information utåt, dels att ansvaret innebär upparbetade kontaktvägar som underlättar, detta jämfört med om samtliga i verksamheten mer konsekvent arbetar med dessa frågor. Upplägget tar dock inte bort det gemensamma ansvaret eller det enskilda ansvaret samtliga medarbetare har för att marknadsföra och informera om vår verksamhet.

En målsättning är att marknadsföringen av verksamheten skall utgå från om det identifierats brister eller frågetecken kring hur vissa verksamheters kunskap och kännedom är om verksamheten Personligt Ombud, eller om det upplevts ett behov att fokusera mer på olika områden/verksamheter.

Vad gäller marknadsföring finns ett antal tillfällen registrerade under 2021, dessa är följande:

Verksamheten ska bidra till en bättre miljö

Verksamheten fortsätter ha som mål att använda digitala kommunikationsverktyg med regelbundenhet. När det är möjligt genomförs möten via videolänk. Då det fortsatt rått en pandemi utifrån Corona vilket inneburit restriktioner kopplat till att undvika fysisk kontakt och att verksamheten skall arbeta på distans i möjligaste mån har verksamheten i stor utsträckning genomfört APT:er, handledning och även andra former av verksamhetsanknutna forum digitalt via teams. Även informationer och marknadsföring har företrädesvis genomförts digitalt, samt att en del av arbetet i direkt klientkontakt har skötts mer via telefon eller genom medverkan digitalt, men inte utan att hela tiden ha i beaktan hur våra klienter eventuellt påverkas.

Anpassningar har löpande genomförts för att få verksamheten att fungera och den digitala tekniken har underlättat vilket också förstås bidrar till en bättre miljö tack vare färre resor i bil bland annat. I den mån det fungerar åker vi med allmänna kommunikationer och samåker så mycket som möjligt. Verksamheten har fem leasingbilar på 10 tjänster vilket innebär att verksamheten alltid behöver ha fokus på logistik och planering av resor samt att bilarna drivs av miljöbränsle.

Verksamheten Personligt Ombud ska vara en attraktiv arbetsplats

Verksamheten har under första delen av 2021 precis som föregående år dragits med en del sjukskrivningar, läget har dock stabiliserats. Det sker i verksamheten ständigt och kontinuerligt ett arbete med att göra prioriteringar för att inte påverka medarbetarnas goda arbetsmiljö och inte heller hindra verksamheten från att möta

behovet från målgruppen. Verksamheten har precis som grundtanken är en bra bredd på kompetens, och om nya medarbetare anställs görs det med fokus på att behålla bredden. Under perioden har ett av de ordinarie ombuden varit på föräldraledighet och återgått i tjänst i augusti, vikarien som varit i tjänst under denna tid avslutade sin anställning i samband med detta. Relaterat till den satsning som omnämns kring information och marknadsföring har verksamheten under perioden, bemanningsmässigt, varit utökad med ett ombud på en Allmän visstidsanställning, denna anställning har förlängts från planerat mitten av augusti till slutet av oktober, detta för att möta det behov som identifierats kring information samt marknadsföring, plus för att stärka upp verksamheten.

Verksamheten fokuserar löpande på ett systematiskt arbetsmiljöarbete, bland annat genom att aktivt genomföra riskanalyser vid förändringar i verksamheten, genom skyddsronder och frekvent återkommande APT möten. Verksamhetens ledningssystem reviderades och digitaliserades under föregående år och har under perioden ”implementerats” och uppdaterats vid behov.

Obligatoriska månadsmöten enskilt med chef genomförs för varje ombud, där fokus ligger på den enskildes arbetsmiljö/arbetsbelastning, på klientgenomgång och hinder och brister.

Handledning med från 2019 ny handledare har fortsatt under perioden, dock avslutades denna handledning under våren -21 då handledaren åtagit sig andra uppdrag. Detta har föranlett att verksamheten sökt ny handledare och har sedermera knutit en kontakt med Psykologpartners och startade upp handledning med ny handledare hösten -21.

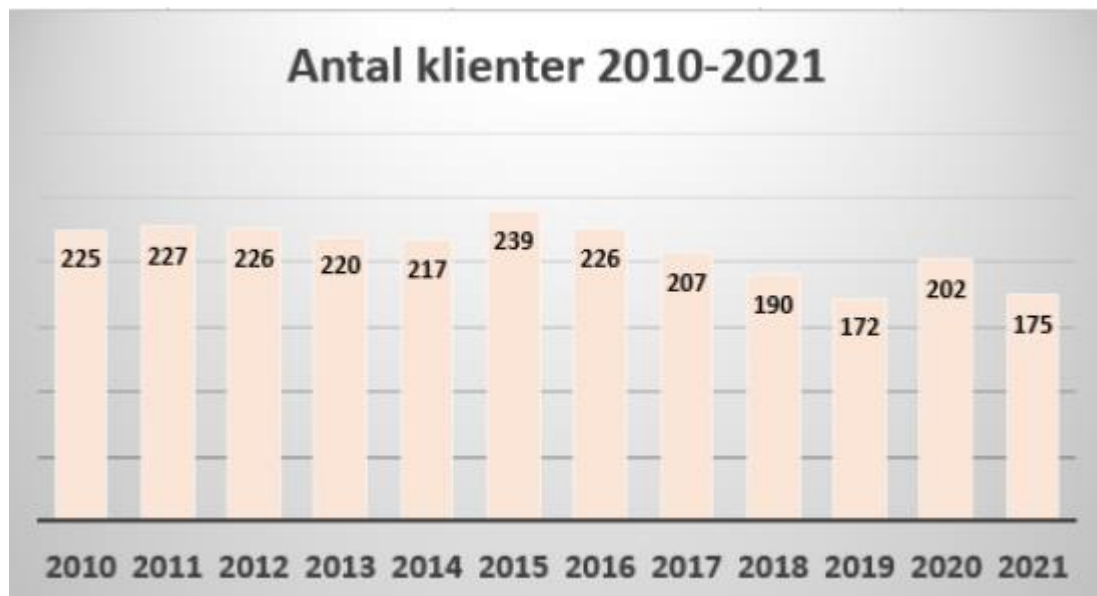
Alla medarbetare har under våren -21 haft lönesamtal.

Alla medarbetare har under hösten -21 haft Utvecklingssamtal

Årsredovisning 2021

I följande avsnitt redovisas verksamheten Personligt Ombud Värmland kopplat till olika bakgrundsvariabler. Den data som ligger som grund för statistiken hämtas från Verksamhetens Statistiksystem Infosoc Kvalitetsmätning. Data matas löpande in i systemet av varje enskilt ombud under året.

Antal klienter

Totalt är det 175 klienter i länet som är eller har varit aktuella hos Personligt Ombud under 2021. Varav 74 är nya klienter, vilket visar på ett ca 42 % flöde i verksamheten under året. Vad som kan vara relevant i sammanhanget är att det i 32 av ärendena fanns hemmaboende barn under 18 år. Målgruppen med barn är prioriterad och verksamheten har alltid ett fokus på barnens situation.

Efter en genomgång och analys av klientantalet 2020 har felaktigheter identifierats där antalet klienter som redovisades 2020 ej stämmer överens med antalet aktiva klienter visade det sig, med anledning av detta blir jämförelsen mellan 2020 och 2021 något missvisande då antalet aktiva klienter 2020 egentligen var ca 185 klienter. Dessa felaktigheter har verksamhetens statistikansvariga arbetat med att korrigera.

Tittar vi på klientantalet under 2021 har det minskat något jämfört med 2020 men ökat något sen 2019, efterfrågan upplevs ändå ha varit relativt hög och det har i perioder funnits kö in till verksamheten, det är i perioder många som kontaktar verksamheten och där nybesök/infosamtal sker leder inte alla till uppstart av PO, ibland slussas personen direkt vidare eller klarar sig bra genom viss rådgivning från PO. En slutsats kring minskningen av totalen klienter är dels att en tidigare långtidssjukskrivning i ett av områdena i kombination med pandemin inneburit att det tidigare flödet i det området tagit tid att återupprätta, detta i kombination med att verksamheten haft vikarietillsättning vilket alltid innebär ett ofrånkomligt ”glapp” med introduktion av nyanställd etc. Dessutom valde en av kommunerna inför 2021 att säga upp avtalet med huvudmannen.

Det är som nämnts i perioder många som kontaktar verksamheten och där nybesök/infosamtal sker leder inte alla till uppstart av PO, ibland slussas personen direkt vidare eller klarar sig bra genom viss rådgivning från PO, nedan redovisas detta fördelat på hela länet samt de olika områdena.

Totalt i länet

74	Accepterade/köplacerade
4	Avsäger sig hjälp
25	Tillgodoses behovet på annat sätt
12	Bedöms ej tillhöra målgrupp
1	Resultat saknas/finns ej dokumenterat i statistik

I centrala området:

26	Accepterade/köplacerade
3	Avsäger sig hjälp
13	Tillgodoses behovet på annat sätt
8	Bedöms ej tillhöra målgrupp
0	Resultat saknas/finns ej dokumenterat i statistik

I västra området:

10	Accepterade/köplacerade
0	Avsäger sig hjälp
7	Tillgodoses på annat sätt
3	Bedöms ej tillhöra målgrupp
0	Resultat saknas/finns ej dokumenterat i statistik

I östra området:

27	Accepterade/köplacerade
1	Avsäger sig hjälp
2	Tillgodoses på annat sätt
1	Bedöms ej tillhöra målgrupp
1	Resultat saknas/finns ej dokumenterat i statistik

I norra området:

11	Accepterade/köplacerade
0	Avsäger sig hjälp
3	Tillgodoses på annat sätt
0	Bedöms ej tillhöra målgrupp
0	Resultat saknas/finns ej dokumenterat i statistik

Om behovet har tillgodosetts på annat sätt:

Totalt:25

2	Sett till att region/kommun kallat till SIP
---	---

5	Kontaktat aktuell part för att klargöra önskemål
4	Kontaktat aktuell part, lotsat vidare
5	Finns planerad insats/stöd, avvaktar resultat
5	Situationen har löst sig under kötid
6	*Övrigt/annat

*Hänvisat klienten att utöka sitt boendestöd samt ta hjälp av befintlig juristkontakt.

Har regelbunden kontakt med socialpsykiatri samt vuxenhabiliteringen.

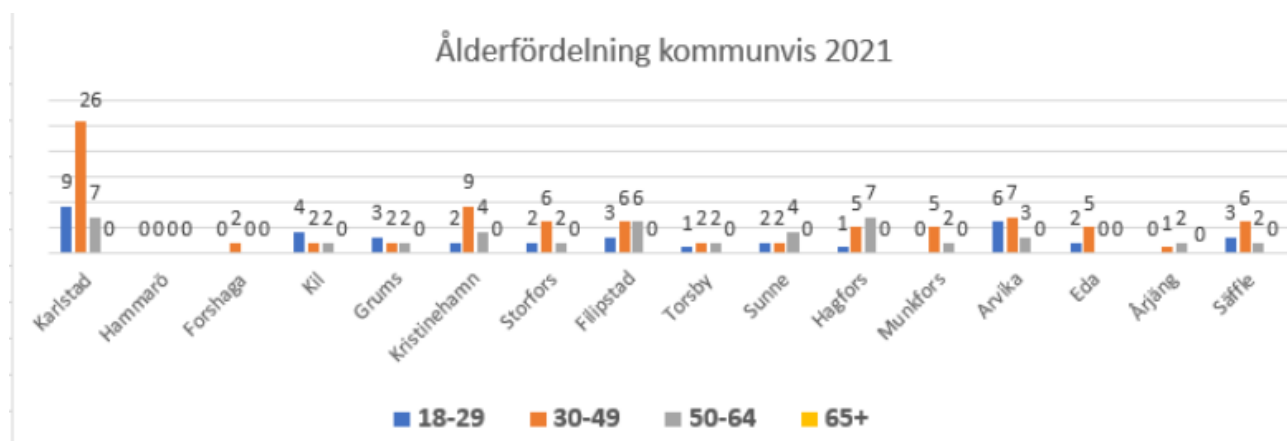
PO gör en insats för att hjälpa till med bostadssituationen in i kommunen.

FK beviljat sjukpenning får hjälp av jurist vidare.

Boendestöd, fast vårdkontakt, SIP

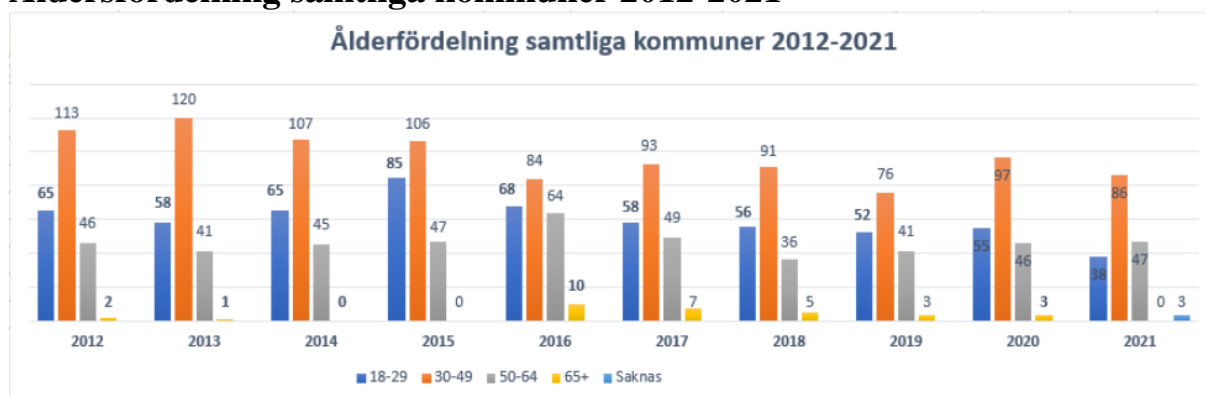
Har ett ärende hos FK avseende sjukpenning. Har haft kontakt med oss tidigare, svårt att se vad vi kan hjälpa till med. Försökt förklara varför vederbörande ej kan få sjukersättning.

Åldersfördelning kommunvis

Åldersfördelningen pendlar något i jämförelse mellan kommunerna, där flest finns inom 30-49 och sen 50-64, 18-29. Några kommuner tycks dock ha en annan övervikt i fördelningen endera åt det lite äldre eller åt något yngre eller tydligt i åldersintervallet 30 och upp till 49.

Åldersfördelning samtliga kommuner 2012-2021

Det har skett en ökning av totalen inom åldersgruppen 50 - 64 från 2020 där 23% fanns inom den åldersgruppen jämfört med 2021s 27%. En marginell ökning av totalen inom 30 - 49 från 2020, 48% till 2021, 49%. Åldersgruppen 18-29 har minskat från 2020, 27% till 2021, 21%. 18 - 29 fortsätter succesivt minska från 2015. Precis som tidigare dras slutsatsen att många av de olika satsningar som gjorts och görs på den yngre målgruppen visar resultat i vår statistik. Det kan finnas vissa felaktigheter i jämförelserna relaterat till den tidigare nämnda

identifierade felaktighet som upptäcktes av 2020 års statistik men vi är relativt säkra på att detta inte påverkar de procentuella skillnaderna nämnvärt.

Könsfördelning

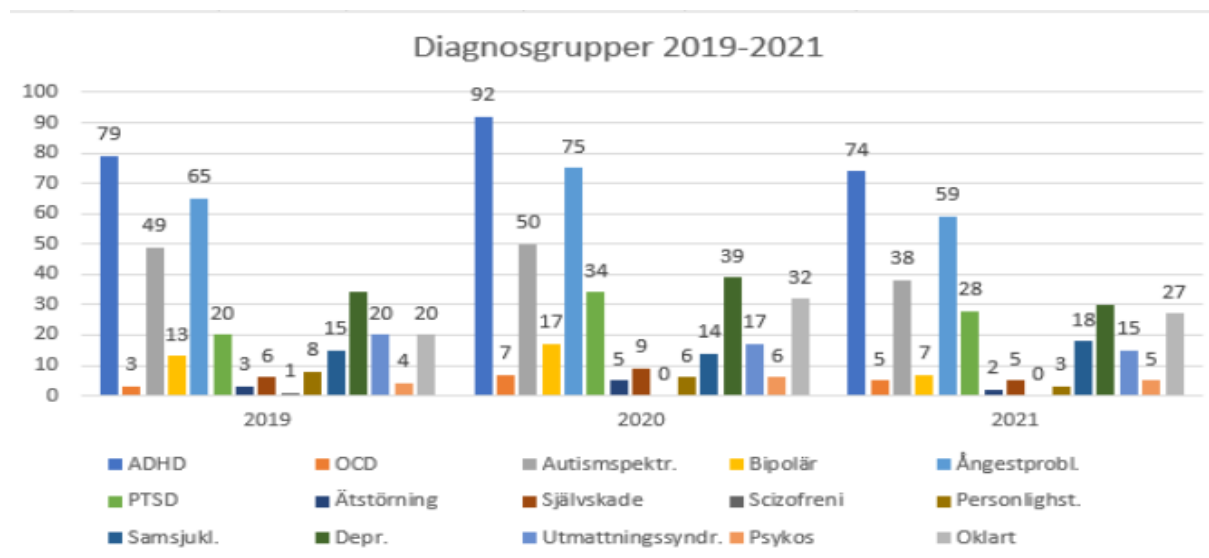
Fortfarande fler kvinnor än män som söker/har PO, minskningen av män har varit en trend under några år men ökade under 2020 från 38% av totalen 2019 till 42% 2020. Under 2021 ökade antalet män med några procent till av totalen, till ca 45%. Förhållandet mellan män och kvinnor där kvinnor är överrepresenterade inom PO och har så varit under många år väcker frågor huruvida det finns ett reellt lägre av behov hos män eller om Verksamheten inte når ut till män alternativt om män ej är lika "hjälpökande"? Samma här som ovan, felaktigheterna som identifierades 2020 tror vi inte påverkar skillnaderna nämnvärt.

Resursfördelning per kommun

	Befolkning		Teoretiskt antal klienter		tot klient	
		% av tot befolkning	Nyckeltal		% av tot klient	
Arvika	20983	9,71%	16,70	16	9,30%	
Eda	6831	3,16%	5,44	7	4,07%	
Filip	8472	3,92%	6,74	15	8,72%	
Fhaga	9028	4,18%	7,19	2	1,16%	
Grums	7349	3,40%	5,85	7	4,07%	
Hagfors	9743	4,51%	7,76	15	8,72%	
Hammarö	0	0,00%	0,00	0	0,00%	
Karlstad	77152	35,71%	61,42	43	25,00%	
Kil	9480	4,39%	7,55	8	4,65%	
Khamn	19679	9,11%	15,67	15	8,72%	
Munkfors	3007	1,39%	2,39	7	4,07%	
Storfors	3243	1,50%	2,58	10	1,48%	
Sunne	10887	5,04%	8,67	8	4,65%	
Säffle	12537	5,80%	9,98	11	6,40%	
Torsby	9595	4,44%	7,64	5	2,91%	
Årjäng	8065	3,73%	6,42	3	1,74%	
	216051	1	172	172	1	

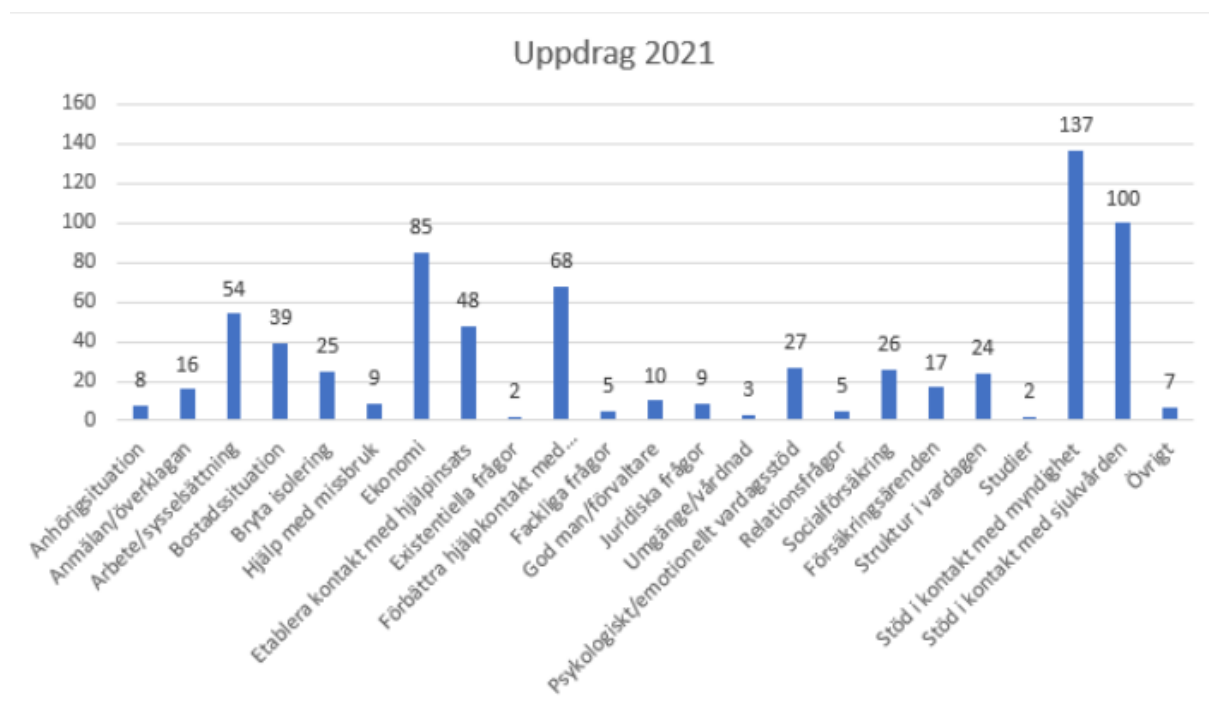
Utifrån befolkningsunderlag över 18 år enligt SCB 2021, redovisas ovan en teoretisk beskrivning av resursfördelning 2021 på de olika kommunerna. Den data som presenteras visar att någon kommun fått mer och andra fått mindre, det visar på ledningsgruppens syfte att göra PO Värmland till en länsgemensam verksamhet. Mycket bygger på att de flesta klienter som söker PO och som tillhör målgruppen, får PO oavsett vilken kommun de bor i. Jämfört med föregående år har det inom vissa kommuner skett en ökning och inom vissa en minskning. Jämfört med föregående år, där det totala antalet klienter var flera, påvisas således en minskning i flera kommuner, men också en ökning inom vissa, i Karlstad var det 2020 en ganska stor ökning jämfört med 2019 och 2021 har det minskat något igen. Samtidigt har antal klienter ökat i Kristinehamn och Filipstad med flera kommuner. Hammarö valde att säga upp avtalet med verksamheten inför 2021 och i tabellen redovisas därav 0 klienter, dock fasades kontakten ut med ett antal klienter från Hammarö men de visas inte i tabellen. Återigen, notera att det var vissa felaktigheter i statistiken 2020 vilket kan ha en viss inverkan på jämförelsen.

Diagnosgrupper

Under åren 2017/2018/2019/2020/2021 har verksamheten kartlagt de diagnosgrupper som vi arbetat med, verksamheten har inget diagnoskrav och det står klienten fritt att upplysa oss. Den grupp som söker PO mest är de med NP-diagnoser (Neuropsykiatriska) samt med ångestproblematik och det visar på att just den målgruppen har svårt med hela sin livssituation som många gånger är svår och komplex. Det är ofta en kombination av flera diagnoser som skapar nedsättningar i hur vardagen kan hanteras och som genererar i stödbehov. Relaterat till skillnaden i antal klienter är inte skillnaden stor mellan 2020 och 2021. Gruppen med samsjuklighet har ökat något sedan föregående år.

Uppdrag

2021 noterats 726 uppgifter på 174 klienter, 4,17 uppgifter/klient.

Uppdragen som redovisas är beräknat på de klienter som varit aktiva under 2021. Stöd i kontakt med både myndighet, förbättrad kontakt med myndigheter och vård samt ekonomi är de uppdrag som klienten främst har behov av. Många av uppdragen "går i varandra", i uppdraget ekonomi kan till exempel uppdrag som god man och socialförsäkring tillkomma. För de 175 (siffran 174 ovan anger att en ändring genomförts efter det att de totala antalet klienter sammanställdes) klienter som varit aktiva under 2021 har det noterats 726 uppdrag vilket gör att Ombuden i snitt arbetar med 4,17 uppdrag/klient. Många uppdrag går som sagt i varandra men man får ändå en uppfattning om hur många olika kontakter klienten är i behov av.

Klienternas ekonomiska situation påverkar i hög grad deras psykiska hälsa och därav söker många verksamhetens stöd just av den anledningen.

Bokslut 2021

Uppföljning Personligt ombud december 2021

Intäkter	Utfall jan-dec	Avvikelse	Budget helår
<i>Ers fr Karlstad administration</i>	62 535	0	62 535
<i>Ers fr övr. kommuner administration</i>	114 426	0	114 426
	176 961	0	176 961
		0	
<i>Länsstyrelsen</i>	4 045 600	-19 220	4 026 380
<i>Regionen</i>	200 000	0	200 000
	4 245 600	-19 220	4 226 380
<i>Ers fr Karlstad</i>	893 354	0	893 354
<i>Ers fr övr. kommuner</i>	1 634 654	0	1 634 654
	2 528 008	0	2 528 008
Summa intäkter	6 950 569,00	-19 220	6 931 349
<i>Överflyttade intäkter från tidigare år</i>	847 156		
Kostnader	Utfall jan-dec	Avvikelse	Budget helår
<i>Administrativa tjänster</i>	176 961	0	176 961
	176 961	0	176 961
<i>Klientarbete</i>	5 412	15 588	21 000
	5 412	15 588	21 000
<i>Lönekostnader</i>	5 765 985	-353 197	5 412 788
	5 765 985	-353 197	5 412 788
<i>Lokalkostnader inkl. el och städ</i>	389 332	31 268	420 600
	389 332	31 268	420 600
<i>IT-kostnader</i>	259 717	-5 717	254 000
<i>Kontorsmaterial</i>	3 869	-869	3 000
<i>Arbetsmiljö och inventariere</i>	12 761	17 239	30 000
<i>Ellikostnader</i>	335 875	-2 875	333 000
<i>Telefoni</i>	52 190	7 810	60 000
<i>Freskostnader</i>	2 818	13 182	16 000
<i>Personalbefrämjande åtgärder</i>	31 522	23 478	55 000
<i>Kurser och konferenser</i>	18 385	6 615	25 000
<i>Handledning</i>	53 110	26 890	80 000
<i>Annonser, reklam och tidningar</i>	22 057	6 943	29 000
<i>Övr. kostnader</i>	8 533	6 467	15 000
<i>Fjölårsresultat verksamheten</i>	800 837	99 163	900 000
Summa kostnader	7 138 527	-207 178	6 931 349
Resultat 2021	-187 958		
Resultat 2021 ink. fjölårsresultat	659 198		
<i>Överflyttade intäkter till 2021</i>	659 198		

Verksamheten har under några år tillbaka haft ett överskott som flyttats över från år till år. Ledningsgruppen har tidigare beslutat att viss del av överskottet skulle täcka kostnader för investeringar som inte har täckts i den årliga budgeten.

Överskottet för tidigare år har främst uppstått på grund av minskade personalkostnader men även personalfrämjande åtgärder samt kurser och konferenser har gett ett överskott på grund av effekter av Corona då det mesta har varit inställt under året.

2021 görs ett underskott relaterat till personalkostnader kopplat till en extratjänst i verksamheten.

Överskottet för Verksamheten Personligt ombud i december 2021 är 659 198 kronor, pengarna förs över till januari 2022. Detta med anledning av att staten föreslår att sänka bidraget till personligt Ombud 2023 och överskottet behöver användas som en eventuell utjämningsreserv åt bidragande kommuner.

Fortbildning

Verksamheten startade året med en verksamhetsdag, syftet var att planera året utifrån verksamhetsplan. Övriga punkter på dagordningen var:

- Kort tillbakablick på året som gått
- Ledningssystem – Årshjul
- Kartläggning av olika Överenskommelser, riktlinjer, rutiner
- Marknadsföring

Under 2021 har djupintervjuerna i verksamheten haltat något, förklaringen till detta är kopplat bland annat till Pandemin men också till sjukskrivning, under våren -21 blev vi med anledning av detta tvungna att ställa in, under hösten -21 genomfördes en djupintervju. Djupintervjuer genomförs med fokus på att kunna ta del av hur det varit för klienter efter avslutad kontakt, vad som var bra i kontakten med PO samt vad som kunde göras annorlunda. Syftet med Djupintervjuerna är att kvalitetssäkra verksamheten, att få fram verksamhetens framgångsfaktorer samt att kunna identifiera förbättringsområden.

Utbildningar som Ombud plus chef bland annat deltagit vid under året är:

- Chefsutbildning – enkelt, komplicerat eller komplext (Klara Palmberg Broryd)
- Brukare och patienter som medskapare
- Kan alla grupper utvecklas till effektiva team (chefsutb.)
- Introduktion till nära vård
- Workshop, Nya Perspektiv
- Sekundär traumatisering (LST)
- Brandutbildning/HLR
- Närvarande ledarskap
- Webbinarium SIP (SKR)
- Våld, en fråga om hälsa och liv
- SIP utbildning
- Mänskliga rättigheter inom svensk tvångsvård
- Fokusvecka Nära vård
- Hedersrelaterat våld
- HBTQ/Suicid
- Återfallsförebyggande arbete och våldsutövare i nära relation

Viktiga händelser

Året 2021 inleddes som nämnts ovan med verksamhetsdag, förutom detta följer nedan några händelser som kan vara värda att belysa extra.

Statistik/hinder och brister

Verksamheten fortsätter arbetet med statistikprogrammet (Infosoc) som är anpassat och som fler PO verksamheter i landet använder, som en del av detta beslutades 2019 att köpa in tilläggsmodulen Avvikelsehantering för dokumentation samt hantering av hinder och brister. Arbetet med hinder och brister har med hjälp av bland annat den nya modulen underlättat arbetet under året, dels genom hur underlaget kan presenteras, dels genom att inmatningen av dokumentationen sker mer enhetligt. Detta i kombination med olika forum i verksamheten som på gruppnivå tillsammans bearbetar och utvecklar arbetet kring hinder och brister. Utifrån modulen sammanställdes i inledningen av året den så kallade Erfarenhetsrapporten som är en sammanställning av året som gått och de olika hinder, brister och systemfel som identifierats. Denna rapport är möjlig att ta del av på verksamhetens hemsida povarmland.se

Det pågår löpande i Verksamheten revidering och uppdatering av statistiksystemet, detta för att hela tiden utveckla innehållet så det möter behoven av att kunna presentera adekvat underlag samt för att möjliggöra analys av verksamheten och vår målgrupps situation. Under 2021 har ett arbete inletts med vissa uppdateringar som bland annat är kopplat till den inledande kontakten med verksamheten, kring hur kontaktorsaken, uppdraget och resultatet med kontakten sett ut.

Digitalisering

Digitaliseringen fortsätter inom verksamheten, där den digitala samarbetsytan SharePoint i större och större utsträckning används som forum plus som info och kommunikationskanal. Ett exempel på detta är att Verksamhetschefen varje vecka har som målsättning att delge verksamheten ett veckobrev, veckobrevet innehåller information om vad som är aktuellt i nuläget, vad som sker övergripande i verksamheten kommande vecka samt en beskrivning av olika forum Verksamhetschefen medverkar i som kan vara viktigt för hela verksamheten att få insyn i.

Ledningsgrupp

PO ledningsgrupp har sammanträtt vid fyra tillfällen under -21, samtliga möten har genomförts digitalt med undantag för årets sista som genomfördes fysiskt men med möjlighet att medverka via länk. Innehåll som avhandlats under ledningsgrupperna har kort sammanfattat varit: redovisning av Verksamhetsberättelse helår 2020, av Erfarenhetsrapporten 2020, Verksamhetsplan för 2021 godkänts, kort diskussion kring remiss för ny Socialtjänstlag, beslut om uppstart av Instagramkonto för Personligt Ombud Värmland, vaccination Covid för klienter som PO kommer i kontakt med, Lokalbyten Arvika och Torsby (arbete pågår), våld i nära relation, Hinder och brister/systemrätt, inför 20 – års jubileum, budgetförslag inför 2022 m.m.

Samsyn

Verksamheten fortsätter använda en rutin för bedömningar bland annat med syfte att på länsnivå tydliggöra de bedömningar som görs utifrån målgrupp, för ökad samsyn och likvärdigt bemötande oavsett vart i länet man befinner sig. Personligt Ombud Värmland är en

länsverksamhet som täcker upp hela länet och nästan alla kommuner, målsättningen är hela tiden att verksamheten skall stå för samma grundvärderingar, genomföra arbetet systematiskt med en likvärdig grund oavsett vilket område det gäller, det finns dock hela tiden skillnader lokalt beroende på hur det ser ut i de olika kommunerna vilket kan skapa vissa skillnader i hur stödet utformas. Det är ändå av vikt att verksamheten oavsett område har ett likvärdigt förhållningssätt och arbetsätt vilket är ett ständigt pågående arbete inom verksamheten. Att säkerställa denna process sker dels genom planeringsdagar/verksamhetsdagar i verksamheten, återkommande APT:er, gemensam handledning, ett gemensamt Ledningssystem med rutiner för verksamheten och tydligt definierade mål och uppdrag för verksamheten etc. Målsättningen är dessutom att Personligt Ombud Värmland är ett gemensamt team, vi är samtliga varandras kollegor och vi vill att det skall finnas en genuin teamkänsla i verksamheten.

Chefsnätverk

Chefsnätverket för PO har ej haft möjlighet att träffas fysiskt under året men det har utbytt information och kommunicerats via mejl som ett komplement. Chefsnätverket består av verksamhetschefer för flera olika Ombudsverksamheter i Sverige, som PO Fyrbodals, PO Kronoberg, PO Skåne, PO Malmö, Curaindivid PO (Blekinge), PO Södra Dalarna, PO Örebro, PO Göteborg (Bräcke Diakoni) samt PO Värmland.

Områdesgrupper

På samma sätt som majoriteten av olika mötesforum har även Områdesgrupperna genomförts digitalt under perioden, de har genomförts i samtliga områden. Innehåll har i korthet varit: redovisning av Verksamhetsberättelse 2020, av Erfarenhetsrapport 2020, information från de olika deltagarna och deras verksamheter om vad som är aktuellt, axplock av vad som lyfts är: arbete som pågår kring handlingsplan för varje enskild kommun kring suicidprevention, kort kring utredningen av sjukförsäkringen, NSPH skall delta i ett brukarforum utifrån egen erfarenhet av psykisk hälsa på Rättspsykiatri i Kristinehamn. Varit en del chefsbyten inom psykiatri i Värmland. Pågår på fler håll i länet arbeten med att försöka arbeta mer i ”team”, undvika stuprör, både internt och externt. I någon kommun nämns en stor organisationsförändring som är pågående med syfte att det skall bli lättare för människor att komma ut på arbetsmarknaden. Lyfts en del kring Corona och arbetet som pågår/pågått kring vaccinering av personal och brukare i verksamheterna m.m. Vi har dessutom gästats av Johanna Valentin Samordnare transvård, Mottagningen för sexuell hälsa, Region Värmland på samtliga Områdesgrupper förutom i Östra området.

Länssamverkan

Verksamhetschef för PO medverkar under året i arbetsgruppen Vuxenlivet utifrån Nya Perspektiv.

”Fler barn som får en lyckad skolgång, minskad rökning, ökad psykisk hälsa och färre fallskador – det är några av de övergripande målsättningarna för utvecklingsarbetet Nya Perspektiv som bygger på en rad samarbeten mellan länets kommuner och Region Värmland.”

Under våren -21 lämnar en av samordnarna för Vuxenlivet uppdraget och i samband med detta tillfrågas Verksamhetschef för PO om att efterträda uppdraget som samordnare för Vuxenlivet, ett jakande svar ges och efter godkännande i Beredningsgruppen för Nya Perspektiv genomförs efterträdan. Då det finns potentiella vinster med att ha med en länsverksamhet som Personligt Ombud som dessutom har ett väldigt nära klientarbete och klientfokus bedöms detta uppdrag vara relevant utifrån uppdraget som Verksamhetschef för Personligt Ombud Värmland. Det finns specifikt också stora vinster i att kunna ta del av det

underlag som rapporteras inom Verksamheten kopplat till Systemfel/hinder och brister samt systemrätt.

Nationell samverkan

Under 2021 har verksamheten genomfört en värdefull och givande samverkan med Personligt Ombud i Fyrbodal, som är en relativt ny länsverksamhet bestående av kommunerna: Trollhättan, Bengtsfors, Dals-Ed, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Lilla Edet, Tanum, Uddevalla, Vänersborg, Färgelanda, Strömstad och Åmål. Vi har setts digitalt vid tre tillfällen under året med fokus på lite olika delar, som vilka framgångsfaktorer vi ser med PO och PO:s arbetssätt, vilka utmaningar vi står inför, dels utifrån pandemin, dels allmänt, vilka likheter respektive olikheter kan vi identifiera mellan våra verksamheter, hur tänker vi utifrån arbetsmiljö, samsyn, hur vi arbetar med olika verktyg, rutiner – Ledningssystem, hinder och brister, handledning och vår samverkan med olika samverkanspartners.

Sociala medier samt hemsidan

Under 2021 togs i Ledningsgruppen beslut om att verksamheten får godkännande om att starta upp ett Instagramkonto. Syftet med Instagramkontot är att verksamheten skall möjliggöra att nå ut till fler personer inom verksamhetens målgrupp men också andra aktörer som kan vara berörda, grundtanken är att informationen som publiceras på Instagram skall beskriva vad Personligt Ombud är och gör, Tips om olika hjälporganisationer inom området psykisk hälsa, tips om olika föreläsningar etc. Responsen på verksamhetens Instagramkonto har varit väldigt positiv och verksamheten upplever att kontot bidrar till ökad information som är relevant för målgruppen. 2021 har dessutom verksamhetens hemsida genomgått en uppdatering och förändring, ett arbete som fortgår även 2022. Syftet är att skapa en tydligare och mer användbar hemsida för de som besöker den.

Pandemin fortsätter sätta prägeln

Situationen som fortsatt varit rådande även under 2021 kring coronapandemin är ständigt närvarande i verksamheten, anpassningar görs, dels genom mer hemarbete, dels genom att planera för att inte vara för många samtidigt på våra kontor, genom att hålla sig till riktlinjer kring hygien. Efter sommaren genomfördes en riskbedömning för återgång till huvudarbetsplatsen och olika rutiner och anpassningar för detta sammanställdes.

Verksamheten upplever att situationen kring Corona ger avtryck på hur situationen blir för målgruppen och detta är definitivt något som behöver fokuseras på framåt, vad händer utifrån detta med en redan innan utsatt målgrupp, hur kan Personligt Ombud Värmland arbeta och bidra för att få det att bli så bra som möjligt?

Framtiden

Verksamhetsåret 2022 kommer att fortsätta som tidigare med klienterna i fokus men också fortsatt ökat fokus på att identifiera och rapportera om hinder och brister i de offentliga systemen.

Vad den nu rådande pandemin kommer innebära för Verksamheten Personligt Ombud Värmland i framtiden upplevs omöjligt att förutspå, hur påverkar pandemin i förlängningen verksamhetens målgrupp? En gissning är att det kommer krävas ännu mer stöd utifrån en ökande psykisk ohälsa. Något som ger hopp inför framtiden är att det finns flera pågående nationella och regionala satsningar på att utveckla vård och stödsystemen och här kan Personligt Ombud spela en viktig roll. Det föreslås från regeringen att satsa en betydande summa på att stärka den psykiska hälsan i Sverige. På regeringens hemsida framgår att man vill främja psykisk hälsa, stärka psykiatrin och minska antalet suicid, vilket är högt prioriterade frågor för regeringen. På fem år har de statliga medlen inom detta område mer än fördubblats, från cirka 1 miljard kronor 2016 till drygt 2 miljarder kronor 2021.

Satsningen syftar bland annat till att främja jämställdhet och jämlikhet i psykisk hälsa, och motverka psykisk ohälsa i alla åldrar. Medlen ska bland annat användas till att utveckla det förebyggande och främjande arbetet på grupp- och befolkningsnivå samt att stärka tillgänglighet och kvalitet i vård, omsorg och andra stödinsatser för personer med psykisk ohälsa, psykisk sjukdom eller funktionsnedsättningar. Bland annat behöver väntetiderna inom barn- och ungdomspsykiatri bli kortare. Under senare delen av 2021 la utredningen för Samsjuklighetsutredningen fram ett delbetänkande, något som i flera delar berör PO:s målgrupp och PO som verksamhet, det som lyfts i betänkande är något PO välkomnar och följer den vidare processen kring detta med spänning.

Något som är tydligt både i den direkta klientkontakten de personliga Ombuden har samt i de dokumenterade hinder och brister som görs är att det finns brister i samverkan, tillgänglighet och bemötande för klienterna i kontakten med de offentliga systemen. Att den enskilde har stora utmaningar i att navigera sig på egen hand i stödsystemen, där många gånger orimliga krav ställs på individer att försöka förstå, lyckas bli lyssnade på, och att kunna hävda sin rätt till stöd och hjälp och att professionen samordnar och skapar en tydlighet. Mer om Verksamhetens erfarenheter finns som nämnts tidigare att ta del av i Personligt Ombud Värmlands Erfarenhetsrapport, rapporten för 2022 kommer att finnas tillgänglig att ta del av senare under våren 2022.

Andra frågor som finns på agendan framåt är Personligt Ombuds arbete kring frågor rörande våld i nära relation, hur skall/kan Personligt Ombud arbeta och förhålla sig rörande dessa frågor, samt frågor relaterat till barnperspektivet?

Avslutningsvis firar verksamheten 2022, 20 årsjubileum, då verksamheten Personligt Ombud Värmland startades upp 2002, detta planeras bland annat firas genom en kombinerad jubileumskonferens plus Regionskonferens hösten 2022. Lite andra former av aktiviteter kommer sannolikt också genomföras under -22 för att fira 20 år som verksamhet.

Karlstad 2022-01-31

Mattias Hallberg

Verksamhetschef Personligt Ombud Värmland